

OPĆINA KONJIC

LOKALNI AKCIONI PLAN ZAPOŠLJAVANJA OPĆINE KONJIC ZA PERIOD 2016. – 2018. GODINA

SADRŽAJ

- 1. UVOD**
- 2. ANALIZA STANJA**
  - 2.1. Geografski položaj i saobraćajna povezanost**
  - 2.2. Demografska slika**
  - 2.3. Obrazovni kapaciteti**
    - 2.3.1. Obrazovna struktura stanovništva**
  - 2.4. Privreda**
  - 2.5. Nezaposlenost**
    - 2.5.1. Kretanje nezaposlenosti**
    - 2.5.2. Starosna struktura nezaposlenih**
    - 2.5.3. Obrazovna struktura nezaposlenih**
    - 2.5.4. Struktura prema dužini čekanja na evidenciji**
  - 2.6. Zaposlenost**
  - 2.7. Stopa participacije**
- 3. SWOT ANALIZA**
  - 3.1. SWOT ANALIZA – procjena rizika i potencijala tržišta rada**
- 4. CILJEVI I ZADACI POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA NA TERITORIJI OPĆINE KONJIC**
- 5. MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA OPĆINE KONJIC**
- 6. SREDSTVA ZA REALIZACIJU MJERA**
- 7. IMPLEMENTACIJA, MONITORING I EVALUACIJA LOKALNOG AKCIONOG PLANA ZA ZAPOŠLJAVANJE**
- 8. OČEKIVANJE OD PROGRAMA**

1. UVOD

Lokalni akcioni plan zapošljavanja općine Konjic za period 2016.- 2018 godine (u daljem tekstu LAPZ) predstavlja osnovni instrument sprovođenja aktivne politike zapošljavanja u ovom periodu. Njime se definišu ciljevi i prioriteti politike zapošljavanja i utvrđuju programi i mjere koji će se realizovati, kako bi se postigli postavljeni ciljevi i omogućilo održivo povećanje zaposlenosti.

Pri izradi LAPZ-a općine Konjic za period 2016 - 2018. godine uzeti su u obzir ciljevi, prioriteti i smjernice Evropske strategije 2020. koje se odnose na zapošljavanje i kojom pametan, održiv i inkluzivni rast ekonomije stvara mogućnost za visok nivo zaposlenosti, produktivnosti, socijalnu i teritorijalnu koheziju.

U definisanje i izradu LAPZ-a uključeni su socijalni partneri, relevantne institucije i akteri, kako bi se različitim pristupima omogućilo svestrano sagledavanje i prilikom realizacije planiranih programa i mjera ostvarili rezultati sa dodatnom vrijednošću.

2. ANALIZA STANJA

2.1. GEOGRAFSKI POLOŽAJ I SAOBRAĆAJNA POVEZANOST

Područje općine Konjic nalazi se u jugozapadnom dijelu Bosne i Hercegovine i graniči sa općinama : Prozor-Rama, Gornji Vakuf, Fojnica, Kreševo, Hadžići, Kalinovik, Trnovo, Nevesinje, Jablanica i Mostar. Zauzima 1.386,6 km² ili 2,60 % od teritorije Bosne i Hercegovine.

U narednoj tabeli su prikazani uporedni pokazatelji o površini u km² za Bosnu i Hercegovinu, Federaciju Bosne i Hercegovine, Hercegovačko-neretvanskog kantona i općinu Konjic.

Tabela 1. Uporedni pokazatelji o površini u km²

	Površina u km ²
Bosna i Hercegovina	51.209,20
Federacija Bosne i Hercegovine	26.110,00
Hercegovačko – neretvanski kanton	4.401,00
Općina Konjic	1.386,60

Izvor: Strategija razvoja općine Konjic za period 2008-2017. godina

Po svom geografskom položaju općina Konjic leži između 17° 45' i 18° 18' sjeverne geografske širine, odnosno 42° 28' i 43° 53' geografske dužine (istočno od Griniča).

Najznačajniji saobraćajni pravac je magistralni put M-17 koji kroz općinu Konjic prolazi od Ivan sedla na Bradini do Ribičkog mosta u dužini od 23 km.

Nedostatak auto puta značajno utiče na lokalnu privredu kao i na potencijalne investitore. Izgradnja koridora autoputa Vc, prepoznat je kao prioritetni projekat od regionalnog značaja.

Tabela 2. Udaljenost Konjica od većih gradova u okruženju

Grad	Populacija	Udaljenost (km)
Sarajevo	430.000,00	58
Mostar	112.000,00	70
Split	180.000,00	238
Zagreb	800.000,00	444
Podgorica	190.000,00	277
Beograd	1.600.000,00	349

Izvor: Internet

2.2. DEMOGRAFSKA SLIKA

Ključne demografske karakteristike općine Konjic:

- Prema preliminarnim rezultatima popisa iz 2013.godine, u općini Konjic na površini od 1386,60 km² živi 26.381 stanovnika, tako da je prosječna gustina naseljenosti 19 stanovnika / km².
- Od ukupnog broja stanovnika 70,60 % je radno sposobno
- Prirodni priraštaj na 1000 stanovnika je – 3,07

U tabeli 3. Prikazana je promjena broja stanovnika od 1948. Godine

Tabela 3. Tendencije u promjeni broja stanovnika

Godina	Ukupan stanovnika	broj Promjena stanovnika	broja	Indeks promjene broja stanovnika
1948	38392	-	-	-
1971	40879	2487		106,48
1981	43677	2798		106,85
1991	43878	201		100,46
2013	26381	-17497		60,12

Izvor: Zavod za statistiku FBiH

Uvidom u podatke koji govore o kretanju broja stanovnika na području općine Konjic, može se zaključiti da je u periodu između dva posljednja popisa došlo do smanjenja ukupnog broja stanovnika za 39,88 %.

2.3. OBRAZOVNI KAPACITETI

2.3.1 Obrazovna struktura stanovništva

Tabela 4. Kapaciteti obrazovnih institucija u općini Konjic 2014/2015

Naziv obrazovne ustanove	Broj ustanova	Broj učenika / studenata
Osnovne škole	25	2247
Srednje škole	1	1080
Visoke škole, fakulteti	1	50

Izvor: Zavod za statistiku FBiH

Neravnoteža između ponude i potražnje na tržištu rada karakteristična je za zemlje u tranziciji. Ona predstavlja neusklađenost strukture odnosno neusklađenost između ponude i potražnje za radnom snagom u pogledu zanimanja i obrazovanja, kvalifikacija ili vještina i kompetencija.

Najveći broj nezaposlenih prema područjima rada (ako ne računamo lica bez zanimanja) je evidentiran u trgovini, ekonomiji, pravu i administraciji. Ovakva struktura je uslovljena upravo strukturom srednjih škola, kao i strukturom privrede u prethodnom periodu. Nesinhronizacija između privrede i obrazovanja je jedan segment odlike nezaposlenih obrazovnih profila.

Imajući u vidu navedeno, zaključujemo da obrazovni sistem nije usklađen sa novim zahtjevima privrede i da je neophodno raditi na praćenju i korištenju relevantnih podataka sa tržišta rada u cilju planiranja upisne politike i prilagođavanja nastavnog plana i programa. Isto tako, neophodno je pratiti potrebe privrede i u kontinuitetu prilagođavati ponudu obrazovnih profila.

U cilju usklađivanja ponude i potražnje na tržištu rada kao i bolje saradnje između obrazovnih institucija i privrede u okviru Srednje škole Konjic formirano je Savjetodavno vijeće za stručno obrazovanje i obuku (SOO).

2.4. PRIVREDA

Na području općine Konjic, prema zvaničnim podacima registra poslovnih subjekata iz 2014. godine, registrirano je 439 privrednih društava i 691 obrt. Vodeće grane privrede su namjenska, metalna, drvena, građevinska, hemijska industrija. Nosioci privredne aktivnosti (rangirani prema broju zaposlenih) su: PD „Igman“ d.d., Valjčići d.d., Graewe – Tativ d.d., SurTec-Eurosaj d.o.o., Rukotvorine d.o.o.

U oblasti privrede najveći značaj za razvoj imaju: industrija, turizam, građevinarstvo i poljoprivreda.

Početkom 2014. godine, Općinsko vijeće je formiralo Lokalno vijeće za konkurentnost općine Konjic, za potrebe vođenja javno privatnog dijaloga radi koordinacije aktivnosti u sprovođenju politika i projekata lokalnog ekonomskog razvoja. U radu Lokalnog vijeća za konkurentnost učestvuju predstavnici privatnog i javnog sektora.

Pogodnosti za investitore:

- Blizina tržišta od 600 miliona stanovnika
- Liberalan vanjskotrgovinski režim sa velikim brojem zemalja
- Obilje prirodnih resursa, 58% općine pokriveno šumom, 39% poljoprivredno zemljište
- Tradicija u prerađivačkim djelatnostima
- Izvozno orijentisana privreda
- 3 industrijske zone
- Konkurentni troškovi poslovanja
- Porezi među najnižim u regionu
- Efikasna općinska administracija, lokalna razvojna agencija na usluzi investitorima
- Stručna i konkurentna radna snaga

2.5. NEZAPOSLENOST

2.5.1. Kretanje nezaposlenosti

Krajem decembra 2014. godine prema podacima Službe za zapošljavanje HNK/HNŽ Mostar, u općini Konjic je evidentirano 4.170 aktivnih nezaposlenih lica što je za 6,13% više u odnosu na decembar 2013. godine.

Tabela 5. Kretanje nezaposlenosti

Godina	Nezaposleni	Broj zaposlenih ¹	Aktivno stanovništvo	Radno aktivno stanovništvo	Stepen ² nezaposlenosti u %	Stepen ³ nezaposlenosti u %
2013.	3.929	4.699	8.628	18.679	21,0	45,5
2014.	4.170	4.630	8.800	18.626	22,4	47,4

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

- 1) Ukupna zaposlenost na teritoriji FBiH obuhvaća zaposlene u poslovnim subjektima (pravnim osobama), obrtu i slobodnim profesijama, odbrani i policiji. Broj zaposlenih u odbrani (8.000) nije razvrstan po općinama i kantonima.
- 2) Stepenn nezaposlenosti se izračunava tako što se broj nezaposlenih podijeli sa radno aktivnim stanovništvom.
- 3) Stepenn nezaposlenosti se izračunava tako što se broj nezaposlenih podijeli da aktivnim stanovništvom (radnom snagom tj. Zaposleni+nezaposleni) i pomnoži sa 100.

2.5.2. Starosna struktura nezaposlenih prema radnom stazu i spolu

Tabela 6. Starosna struktura nezaposlenih prema radnom stazu i spolu na dan 31.12.2014. godine

Starosna dob	RADNI STAZ					Ukupno
	do 1 godine	1-10	10-20	20-30	30-40	Zena
15-19	9	0	0	0	0	9
	5	0	0	0	0	5
20-24	54	26	0	0	0	80
	21	6	0	0	0	27
25-29	104	119	0	0	0	221
	55	58	0	0	0	113
30-34	85	144	5	0	0	234
	49	70	1	0	0	120
35-39	79	152	18	1	0	250
	45	55	4	0	0	104
40-44	56	133	34	7	0	230
	29	60	9	3	0	101
45-49	51	121	73	31	0	276
	29	38	29	13	0	109
50-54	22	97	81	99	16	314
	14	44	24	35	2	119
55-59	12	38	70	87	32	239
	9	7	19	36	8	86
60-64	11	15	31	17	10	84
	5	6	10	11	3	35
	480	845	312	242	59	1938
	261	351	96	98	13	819

Izvor: Sluzba za zaposljavanje Hercegovačko-neretvanski kanton

2.5.3. Obrazovna struktura nezaposlenih

Ako posmatramo strukturu nezaposlenih u općini Konjic, prema stručnoj spremi, dolazimo do podataka da je u decembru mjesecu 2014. godine najviše nezaposlenih u prvom stepenu stručne spreme (35%) ili 1.464 lica, gdje je i najveći broj nezaposlenih žena (34,65) ili 691 žena.

U tabeli je prikazana struktura nezaposlenih lica u općini Konjic, prema stepenu obrazovanja u 2014. godini.

Tabela 7. Struktura nezaposlenih lica u općini Konjic prema stepenu obrazovanja u 2014. godini

Nezaposlena lica općina Konjic				
Kategorije	UKUPNO	ŽENE	MUŠKARCI	
Stepen stručne spreme	UKUPNO	4.170	1.994	2.176
	I	1.464	691	773
	II	27	11	16
	III	1.350	582	768
	IV	967	500	467
	V	14	0	14
	VI ₁	43	27	16
	VI ₂	67	36	31
	VII ₁	208	126	82
	VII ₂	30	21	9

Izvor: Statistički bilten za decembar 2014. godine Službe za zapošljavanje HNK/HNŽ

2.5.4. Struktura nezaposlenih prema radnom stazu i dužini čekanja na evidenciji

Tabela 8. Struktura nezaposlenih prema radnom stazu i dužini čekanja na evidenciji na dan 31.12.2014. godine

Duzina čekanja	RADNI STAZ					Ukupno
	do 1 godine	1-10	10-20	20-30	30-40	Zena
do 6 mjeseci	68	101	36	23	4	232
	29	35	8	5	1	78
6-9 mjeseci	16	42	9	9	24	100
	7	15	1	2	1	26
9-12 mjeseci	20	45	14	13	2	94
	8	16	4	1	0	29
12-18 mjeseci	26	52	7	8	8	101
	14	18	2	3	3	40
18-24 mjeseca	21	49	18	14	3	105
	12	25	6	5	2	50
2-3 godine	47	93	18	29	1	188
	29	51	8	25	1	114
3-5 godina	68	150	39	26	6	289
	35	68	18	13	2	136
5-7 godina	72	79	25	36	8	220
	45	36	6	15	3	105
7-9 godina	47	70	50	20	2	189
	28	23	7	0	0	59
preko 9 godina	95	134	96	64	0	419
	51	64	36	29	0	182
	480	845	312	142	58	1937
	261	351	96	98	13	819

Izvor: Sluzba za zaposljavanje Hercegovacko-neretvanski kanton

2.6. ZAPOSLENOST

Krajem decembra 2014. godine prema podacima Federalnog zavoda za programiranje razvoja, u općini Konjic je evidentirano 4.630 zaposlenih lica što je za 1,46% manje u odnosu na decembar 2013. godine.

Tabela 9. Kretanje zaposlenosti

Godina	Stanovništvo	Broj zaposlenih ¹	Radno sposobno stanovništvo	Aktivno stanovništvo	Stepen zaposlenosti u % ²		
					Stanovništvo ³	Radno sposobno stanovništvo ⁴	Aktivno stanovništvo ⁵
2013.	27.753	4.699	18.679	8.628	17,0	25,2	54,5
2014.	27.347	4.630	18.626	8.800	16,9	24,9	52,6

Izvor: Federalni zavod za programiranje razvoja

- 1) Ukupna zaposlenost na teritoriji FBiH obuhvaća zaposlene u poslovnim subjektima (pravnim osobama), obrtu i slobodnim profesijama, odbrani i policiji. Broj zaposlenih u odbrani (8.000) nije razvrstan po općinama i kantonima.
- 2) Stepenn zaposlenosti se izračunava tako što se broj zaposlenih podijeli sa prisutnim stanovništvom i podijeli sa 100.
- 3) Stepenn zaposlenosti se izračunava tako što se broj zaposlenih podijeli da aktivnim stanovništvom (radnom snagom tj. Zaposleni+nezaposleni) i pomnoži sa 100.

2.7. STOPA PARTICIPACIJE

Ako posmatramo učešće zaposlenih u radno sposobnom stanovništvu preko 15 godina konstatujemo da se učešće zaposlenih u prethodne dvije godine se smanjuje. Učešće zaposlenih u radno sposobnom stanovništvu u 2013. godini iznosilo je 25,15% da bi ovo učešće u decembru 2014. Godini iznosilo 24,86%.

Tendenciju smanjenja pokazuje učešće nezaposlenih lica u radno sposobnom stanovništvu (2013. godine nezaposleni su u ukupno radno sposobnom stanovništvu učestvovali sa 21,03% da bi se 2014. godine ovo učešće povećalo na 22,38%.

3. SWOT ANALIZA

3.2. SWOT ANALIZA – procjena rizika i potencijala tržišta rada

Snage	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> • Povoljan geografski položaj općine Konjic • Veliki broj mladih kvalifikovanih ljudi • Postojanje strateških dokumenata usvojenih od strane Općinskog vijeća Konjic • Postojanje Lokalnog vijeća za konkurentnost općine Konjic • Postojanje obrazovnih institucija • Postojanje Savjetodavnog vijeća za stručno obrazovanje i obuku u sklopu Srednje škole Konjic • Izdvojena sredstva iz budžeta Općine Konjic za stimulisanje zapošljavanja	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak novih investicija • Mladi visoko obrazovani kadrovi se ne vraćaju u općinu Konjic nakon završenog fakulteta • Neadekvatne vještine i kompetencije nezaposlenih lica • Obrazovne institucije proizvode kadrove neusklađene sa potrebama tržišta rada • Nedovoljno radnih mjesta za osobe sa invaliditetom • Nedovoljna primjena lokalne politike zapošljavanja • Nedovoljno stimulativnih mjera za nezaposlena lica koja žele da samostalno otpočnu „biznis“
Mogućnosti	Prijetnje
<ul style="list-style-type: none"> • Fondovi FBiH za stimulisanje razvoja privrede • Razvoj infrastrukture • Investitori koji su spremni da ulože svoj kapital na teritoriji općine Konjic • Pojednostavljenje procedure za započinjanje privatnog biznisa • Smanjenje poreza i doprinosa • Razvoj veza sa dijasporom • Povlačenje sredstava iz EU fondova	<ul style="list-style-type: none"> • Slabljenje privredne aktivnosti – opasnost od nastanka tehnoloških viškova • Smanjenje broja radnih mjesta • Trenutna ekonomska kriza u zemlji • Odliv kadrova

Na osnovu analize ekonomske situacije i situacije na tržištu rada uočeni su sljedeći

KLJUČNI PROBLEMI:

- Nedovoljno smanjenje ukupne nezaposlenosti
- Nedovoljan rast zaposlenosti
- Nerazvijena poslovna infrastruktura
- Nedovoljno razvijeni kapaciteti na nivou lokalne zajednice za kreiranje i implementaciju politike zapošljavanja
- Visok nivo žena u ukupnoj nezaposlenosti koji bilježi kontinuiran rast
- Nedovoljno radnih mjesta za osobe sa invaliditetom
- Neadekvatne kvalifikacije nezaposlenih lica
- Raste broj mladih nezaposlenih
- Nedovoljno stimulativnih mjera za nezaposlena lica koja žele da samostalno otpočnu „biznis“

4. CILJEVI I ZADACI POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA NA TERITORIJI OPĆINE KONJIC ZA PERIOD 2016 – 2018. GODINA

Ciljevi i zadaci politike zapošljavanja na teritoriji općine Konjic za period 2016 - 2018. godina su:

- Povećanje zaposlenosti
- Unapređenje kvaliteta radne snage kroz programe obuka,
- Podsticaj poslodavcima da zapošljavaju nezaposlena lica,
- Podsticanje zapošljavanja teže zapošljivih kategorija,
- Otvaranje novih radnih mjesta i podsticanje preduzetnicima i samozapošljavanja,
- Aktivan pristup Općine Konjic u oblasti zapošljavanja,
- Učešće u finansiranju programa i mjera aktivne politike zapošljavanja sa većih nivoa vlasti,
- Sprovođenje mjera iz akcionog plana
- Jačanje uloge Savjetodavnog vijeća za stručno obrazovanje i obuku

5. MJERE AKTIVNE POLITIKE ZAPOŠLJAVANJA OPĆINE KONJIC ZA PERIOD 2016 – 2018 GODINE

Kroz analizu i procjenu potreba na terenu a u saradnji sa biroom rada Konjic, imajući u vidu iskustva iz prethodnog perioda, kao i kretanja u privredi, utvrđene su mjere kojim bi se smanjila nezaposlenost i zadovoljile potrebe poslodavaca u smislu angažovanja radnika, osposobljavanja lica za samostalno obavljanje djelatnosti, i dr. Ovi prioriteti upućuju na posebne ciljeve Lokalnog akcionog plana za zapošljavanje općine Konjic za period 2016-2018. godine

Akcionim planom zapošljavanja za period 2016-2018. godine predviđene su sljedeće mjere i programi aktivne politike zapošljavanja:

- Program obuke na zahtjev poslodavca
- Subvencije za samozapošljavanje
- Program prvo radno iskustvo
- Poljoprivreda
- Pasoš kompetencije

5.1. Program obuke na zahtjev poslodavca

Program se realizuje na zahtjev poslodavca ukoliko na evidenciji nezaposlenih Zavoda za zapošljavanje nema lica sa potrebnim zanimanjima. Cilj programa Obuke na zahtjev poslodavca je unaprijeđenje kvaliteta radne snage, odnosno podizanje nivoa konkurentnosti i zapošljivosti nezaposlenih lica. Podizanje nivoa kompetentnosti nezaposlenih lica sticanjem užih znanja i vještina usmjerenih na specifične potrebe poslodavaca.

5.2. Subvencije za samozapošljavanje

Subvencija za samozapošljavanje dodjeljuje se nezaposlenom licu sa područja općine Konjic u cilju obavljanja novoregistrovane djelatnosti na području općine Konjic. Podrška samozapošljavanju podrazumjeva pružanje stručne pomoći, obuku iz oblasti preduzetništva i subvenciju za samozapošljavanje. Licima koja namjeravaju da registruju novu djelatnost na području općine Konjic pruža se mogućnost korištenja usluga poslovnog inkubatora. Općina Konjic u saradnji sa Vakufskom bankom ima otvorenu Revolving kreditnu liniju, gdje se pruža mogućnost svim zainteresovanim licima koja namjeravaju da registruju novu djelatnost pristup finansijskim sredstvima pod veoma povoljnim uslovima.

5.3. Program prvo radno iskustvo

Program podrazumijeva sticanje praktičnih znanja i vještina za samostalan rad u zanimanju za koje je stečeno odgovarajuće obrazovanje – kvalifikacija. Program se realizuje kroz pripravnički staz u trajanju od godinu dana. Pripravnici usavršavaju znanja i vještine kako u privatnom tako i u javnom sektoru, sukladno stručnoj spremi i obrazovanju. Program se realizuje u saradnji sa Federalnim zavodom za zapošljavanje.

5.4. Poljoprivreda

S obzirom da je prepoznat potencijal kojim općina Konjic raspolaze za razvoj poljoprivrede, aktuelno je nekoliko programa poticaja za unaprijeđenje iskoristenja ovih kapaciteta i povećanje zapošljavanja u ovom sektoru. Jedan od tih programa jeste sufinansiranje troškova registracije poljoprivrednih djelatnosti. Općina Konjic takodje učestvuje u sufinansiranju projekata drugih donatora kao što su: HELP, IFAD, Federalno ministarstvo poljoprivrede i ministarstvo poljoprivrede HNK. Takodje na području općine djeluje i Savez poljoprivrednih udruženja, koji pruža stručne usluge i pomoć svim poljoprivrednim proizvođačima.

5.5. Pasoš kompetencije

Kako bi se stvorili uslovi za što bolju zaposlenost nezaposlenih lica na području općine Konjic, planirana je izrada programa Pasoša kompetencije. Pasoš kompetencije predstavlja uvid u sve vještine i znanja koja posjeduju određene osobe, odnosno lični profil osobe koji pomaže prilikom poslovne orijentacije, pronalaska zaposlenja, promjene trenutnog zanimanja ili radnog mjesta. Program će biti realiziran u saradnji sa Njemačkom organizacijom za međunarodni razvoj GIZ, Visokom školom za turizam i menadžment Konjic i Federalnim zavodom za zapošljavanje.

6. SREDSTVA ZA REALIZACIJU MJERA

Realizacijom Lokalnog akcionog plana zapošljavanja na teritoriji općine Konjic bi se krenulo sa aktivnim rješavanjem problema nezaposlenosti u nasoj općini. S obzirom da iz analize tržišta rada proizilazi da je nezaposleno 4.170 lica (decembar 2014. godine) mjere aktivne politike zapošljavanja uticat

ce da se smanji broj nezaposlenih na teritoriji općine Konjic

Zapošljavanje novih radnika (zajedno sa stručnom praksom) imao bi ogroman značaj za općinu Konjic u smislu povećanja broja zaposlenih, smanjenje broja korisnika socijalne pomoći, smanjenje broja nezaposlenih na evidenciji Zavoda za zapošljavanje. Istovremeno to bi predstavljalo podršku poslodavcima koji imaju potrebu za angažovanjem većeg broja radnika kroz neku od gore navedenih mjera, aktivnije učesce lokalne samouprave u razvoju MSP i podrška početnicima za realizaciju svojih preduzetničkih ideja, itd.

Prijedlog raspodjele sredstava za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja Općine Konjic za period 2015 - 2018. godina može se vidjeti u slijedećoj tabeli:

Tabela 10. Prijedlog raspodjele sredstava za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja Općine Konjic za period 2016 - 2018. godina.

Red.br	Mjera aktivne politike zapošljavanja	Potrebna sredstva (KM)	Izvori finansiranja	
			Općina Konjic	Drugi izvori
1.	Program obuke na zahtjev poslodavca	650.000,00	205.000,00	445.000,00
2.	Subvencije za samozapošljavanje	150.000,00	90.000,00	60.000,00
3.	Program prvo radno iskustvo	170.000,00	102.000,00	68.000,00
4.	Poljoprivreda	600.000,00	300.000,00	300.000,00
5.	Pasos kompetencija	60.000,00		60.000,00
Ukupna potrebna sredstva		1.630.000,00	697.000,00	933.000,00

Tabela 11. Prijedlog raspodjele sredstava za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja za 2016.godinu.

Red.br	Mjera aktivne politike zapošljavanja	Potrebna sredstva (KM)	Izvori finansiranja	
			Opcina Konjic	Drugi izvori
1.	Program obuke na zahtjev poslodavca	215.000,00	68.000,00	147.000,00
2.	Subvencije za samozapošljavanje	50.000,00	30.000,00	20.000,00
3.	Program prvo radno iskustvo	55.000,00	34.000,00	21.000,00
4.	Poljoprivreda	200.000,00	100.000,00	100.000,00
5.	Pasos kompetencija	20.000,00		20.000,00
Ukupna potrebna sredstva		540.000,00	232.000,00	308.000,00

Tabela 12. Prijedlog raspodjele sredstava za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja za 2017.godinu.

Red.br	Mjera aktivne politike zapošljavanja	Potrebna sredstva (KM)	Izvori finansiranja	
			Opcina Konjic	Drugi izvori
1.	Program obuke na zahtjev poslodavca	215.000	68.000,00	147.000,00
2.	Subvencije za samozapošljavanje	50.000,00	30.000,00	20.000,00
3.	Program prvo radno iskustvo	55.000,00	34.000,00	21.000,00
4.	Poljoprivreda	200.000,00	100.000,00	100.000,00
5.	Pasos kompetencija	20.000,00		20.000,00
Ukupna potrebna sredstva		540.000,00	232.000,00	308.000,00

Tabela 13. Prijedlog raspodjele sredstava za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja za 2018.godinu.

Red.br	Mjera aktivne politike zapošljavanja	Potrebna sredstva (KM)	Izvori finansiranja	
			Opcina Konjic	Drugi izvori
1.	Program obuke na zahtjev poslodavca	220.000	69.000,00	151.000,00
2.	Subvencije za samozapošljavanje	50.000,00	30.000,00	20.000,00
3.	Program prvo radno iskustvo	60.000,00	34.000,00	26.000,00
4.	Poljoprivreda	200.000,00	100.000,00	100.000,00
5.	Pasos kompetencija	20.000,00		20.000,00
Ukupna potrebna sredstva		550.000,00	233.000,00	317.000,00

7. IMPLEMENTACIJA, MONITORING I EVALUACIJA LOKALNOG AKCIONOG PLANA ZA ZAPOŠLJAVANJE

U cilju implementacije Lokalnog akcionog plana za zapošljavanje općine Konjic, kao i jasnog definisanja uloga i odgovornosti u toku procesa primjene. Mehanizmi sprovođenja Lokalnog akcionog plana za zapošljavanje, predviđaju procedure koji će omogućiti njeno uspješno sprovođenje. Definisanje mehanizama za sprovođenje LAPZ-a, omogućit će da se na efikasan način koriste postojeći i izgrade novi organizacioni kapaciteti, koristeći raspoložive ljudske resurse. Uspostavljanje mehanizama za sprovođenje LAPZ-a, treba da obezbijedi:

- Uspostavljanje multisektorske saradnje između ključnih aktera u primjeni LAPZ-a;
- Korištenje organizovanih, ljudskih i drugih resursa u međusektorskoj povezanosti, kako bi se izbjegla preklapanja i omogućilo maksimalno funkcionisanje svih raspoloživih resursa;
- Uspostavljanje mehanizama naručivanja usluga u cilju integrativnog pristupa rješavanju problema nezaposlenosti;
- Jačanje partnerstva lokalnih institucija (uprava, javna preduzeća i ustanove), organizacija građanskog društva i privrednih subjekata u cilju primjene politike zapošljavanja;

U okviru lokalnih struktura razlikuju se:

➤ STRUKTURE UPRAVLJANJA

Općinsko vijeće Konjic

- Razmatra i odlučuje o usvajanju Lokalnog akcionog plana zapošljavanja općine Konjic;
- Donosi odluku o budžetskim sredstvima za realizaciju aktivnosti predviđenih Lokalnim akcionim planom zapošljavanja (u okviru odluke o budžetu općine Konjic);
- Godišnje razmatra i odlučuje o prihvatanju izvještaja i implementaciji LAPZ-a;

Tim za izradu LAPZ-a

- Inicira i koordinira proces izrade lokalne politike zapošljavanja;
- Kreira Lokalni akcioni plan zapošljavanja i predlaže općinskom vijeću Konjic na usvajanje;
- Učestvuje u izradi pojedinačnih programa/projekata u saglasnosti sa LAPZ-om;
- Prati ostvarivanje LAPZ-a i pojedinih projekata/programa za zapošljavanje;
- Donosi zaključke i daje mišljenja o pitanjima iz svoje nadležnosti i o njima obavještava organe Općine Konjic;
- Daje mišljenje na prijedloge propisa i odluka koje donosi Općinsko vijeće Konjic u oblastima značajnim za zapošljavanje;
- Usvaja godišnje i periodične izvještaje o ostvarivanju lokalne politike zapošljavanja i podnosi ih Općinskom vijeću Konjic na usvajanje.;
- Koordinira i podstiče saradnju između zainteresovanih strana i pruža pomoć u realizaciji njihovih aktivnosti;
- Koordinira i podstiče ostvarivanje međuopćinske saradnje koja se odnosi na realizaciju politike zapošljavanja i o tome obavještava organe općine;

➤ OPERATIVNE STRUKTURE

Operativne strukture za primjenu LAPZ-a predstavljaju svi relevantni akteri u lokalnoj zajednici, koji mogu da doprinesu realizaciji aktivnosti predviđenih akcionim planom, na profesionalan, efikasan, efektivan i transparentan način.

Operativne strukture za izradu i implementaciju Lokalnog akcionog plana za zapošljavanje čine:

- **Služba za privredu, finansije i društvene djelatnosti Općine Konjic**
- **Agencija za ekonomski razvoj „PRVI KORAK“ d.o.o. Konjic, zaduženi su za:**
  - Logističku i administrativnu podršku rada tima za izradu i implementaciju LAPZ-a
  - Blagovremeno i kontinuirano informisanje o svim programima (državnim i međunarodnim) od značaja za realizaciju ciljeva i aktivnosti definisanih LAPZ-om;
  - Podršku u izradi projekata/programa definisanih LAPZ-om;
- **Zavod za zapošljavanje FBiH – podružnica Konjic**
  - Blagovremeno informisanje o programima koje realizuje Zavod za zapošljavanje FBiH;
  - Pružanje stručne podrške u pripremi prijedloga programa/projekata;

Mreža operativne strukture otvorena je za sve institucije, organizacije i pojedince u cilju podsticanja pluraliteta pružalaca usluga i uvećanja broja aktera koji djeluju na polju realizacije politike zapošljavanja.

Stavljanjem u funkciju većeg broja institucija i organizacija kao dijela operativne strukture stvara se mogućnost jačanja regionalnih i međuopćinskih veza, kao i mogućnost da postojeći resursi budu racionalno iskorišteni i dostupni što većem broju nazaposlenih.

Aktivnosti na jačanju saradnje i uključivanje novih aktera za sprovođenje Lokalnog akcionog zapošljavanja općine Konjic su trajan strateški zadatak.

➤ **MEHANIZMI ZA MONITORING I EVALUACIJU LOKALNOG AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA**

Cilj monitoringa i evaluacije Lokalnog akcionog plana zapošljavanja općine Konjic je sistematično i redovno prikupljanje podataka, praćenje procesa implementacije strateških ciljeva i zadataka i procjena uspješnosti realizacije ovog strateškog dokumenta.

Svrha monitoringa i evaluacije je poboljšanje efikasnosti i uspješnosti Lokalnog akcionog plana zapošljavanja, ali i predlaganje izmjena na osnovu izvještaja o realizovanim aktivnostima.

Tabela 14. Predviđena metodologija za sprovođenje Monitoringa i Evaluacije LAPZ-a

Vremenski okvir	Monitoring se sprovodi u kontinuitetu za cijeli period implementacije Lokalnog akcionog plana zapošljavanja Evaluacija će se sprovoditi jednom godišnje i pratiće implementaciju akcionog plana
Predmet monitoringa i evaluacije	Monitoring i evaluacija predstavljaju cjelovito sagledavanje realizacije strateškog i operativnih ciljeva i prioriteta kroz: <ul style="list-style-type: none"> • Praćenje procesa implementacije; • Praćenje rezultata sprovedenih aktivnosti; • Procjenu uticaja aktivnosti strategije na kvalitet života korisnika usluga.
Indikatori	Indikatori napretka i uspješnosti ostvarivanja LAPZ-a, određeni su na nivou ciljeva, programa i projekata. U realizaciji aktivnosti koristiće se kvalitativni i kvantitativni indikatori.
Metode i tehnike monitoringa i evaluacije	Za potrebe uspješne realizacije monitoringa i evaluacije LAPZ-a koristiće se: <ul style="list-style-type: none"> • Izvještaji nosilaca realizacije programa/projekata; • Evidentiranje programa, korisnika i usluga; • Ankete među korisnicima i pružaocima usluga; • Intervjui; • Skale procjene; • Analiza dokumentacije; • Fokus grupe; • Audio i video zapisi.
Nosioci procesa monitoringa i evaluacije	Monitoring će realizovati Agencija za ekonomski razvoj „PRVI KORAK“ d.o.o. Konjic u saradnji sa službom za privredu, finansije i društvene djelatnosti Općine Konjic i Zavodom za zapošljavanje FBiH. Nosilac procesa evaluacije je Agencija za ekonomski razvoj „PRVI KORAK“ d.o.o. Konjic
Primjena rezultata monitoringa i evaluacije	Osnovna svrha prikupljanja, obrade i analize podataka o realizovanim aktivnostima je ocjena opravdanosti i realističnosti LAPZ-a kao preduslova za planiranje budućih aktivnosti i usluga namjenjenih građanima općine Konjic.

8. OČEKIVANJE OD PROGRAMA

Realizacijom Lokalnog akcionog plana za zapošljavanje na teritoriji općine Konjic za 2015. godinu bi se krenulo sa aktivnim rješavanjem problema nezaposlenosti u našoj općini.

Zapošljavanje novih radnika (zajedno sa stručnom praksom) imao bi ogroman značaj za općinu Konjic u smislu povećanja broja zaposlenih, smanjenje broja korisnika socijalne pomoći, smanjenje broja nezaposlenih na evidenciji zavoda za zapošljavanje. Istovremeno to bi predstavljalo podršku poslodavcima koji imaju potrebu za angažovanjem većeg broja radnika kroz neku od gore navedenih mjera, aktivnije učešće lokalne samouprave u razvoj MSP i podrška početnicima za realizaciju svojih preduzetničkih ideja, itd.

TABELARNI PRIKAZ LOKALNOG AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA PERIOD 2016 - 2018. GODINA

Red.broj	Mjere i programi	Očekivani rezultati	Indikatori	Nosioци i pratneri	Planirana sredstva	Izvori finansiranja	
						Budžet Općine Konjic	Ostali partneri
5.1	Program obuke na zahtjev poslodavca	Stecena konkretna znanja i vjestine potrebne za obavljanje određenog posla na konkretnom radnom mjestu kod poslodavca na čiji se zahtjev vrši obuka	Broj lica obuhvaćenih obukom to jest broj nezaposlenih lica koja su nakon obuke zasnovala radni odnos	Opcina Konjic, privatni sektor, Federalni Zavod za zaposljavanje (FZZZ), Ministarstvo finansija HNK (MF HNK), USAID-Sida GOLD Project	650.000,00	205.000,00	205.000,00 FZZZ 100.000,00 MF HNK 140.000,00 GOLD
5.2	Subvencije za samozaposljavanje	Povećan broj registrovanih obrta i MSP-a	Broj odobrenih subvencija za samozaposljavanje i broj lica koja su pokrenula sopstveni posao.	Opcina Konjic, Zavod za zaposljavanje, Agencija za ekonomski razvoj „PRVI KORAK“ d.o.o.	150.000,00	90.000,00	60.000,00 FZZZ
5.3	Program prvo radno iskustvo	Stecena konkretna znanja i vjestine potrebna za obavljanje poslova za koja su se lica obrazovala	Broj lica obuhvaćenih programom, to jest broj lica koja su stekla prvo radno iskustvo	Opcina Konjic, Zavod za zaposljavanje,	170.000,00	102.000,00	68.000,00 FZZZ

5.5	Pasos kompetencija	Bolji uvid u znanja i vjestine aktivnih trazilaca posla	Broj lica za koja je izraden pasos kompetencija, kao i broj lica koja su pronasla zaposlenje na osnovu istog	Opcina Konjic, Federalni zavod za zaposljavanje, GIZ, VSTIM	60.000,00		36.000,00 FZZZ 24.000,00 GIZ
UKUPNA SREDSTVA					1.030.000,00	397.000,00	633.000,00